

IATE 2 – LÄHDEVIITEOHJEET

Nämä merkintäohjeet täydentävät IATE:n varsinaisia kirjoitussääntöjä (IATE > Info > [IATE Handbook](#) 11. References) suomen osalta. Näitä ohjeita sovelletaan kaikkiin kenttiin, jotka sisältävät viitetietoja.

Lainaukset:

- poistetun tekstin kohdalle kolme pistettä kaarisulkeisiin (...)
- lainaajan tekemä lisäys hakasulkeisiin [tarkoitetaan]

Esim.

kalastuskapasiteetilla' [tarkoitetaan] (...) aluksen vetoisuutta bruttonneina (bt) ja sen tehoa kilowatteina (kW)

Jos viitteitä on useampia (*multiple references*), ne tallennetaan erillisiin viitekenttiin, ks. [IATE Handbook](#) 11.

Linkit lisätään viitemerkinnän niihin sanoihin, joihin linkki tosiasiasissa vie, valitsemalla viitekentän päivystilassa

EUR-Lex-linkki tai internetlinkki . Ks. linkityksestä IATE 2 -pikaopas.

Internetviitteissä sivullakäyntipäivämäärä tulee heti linkin jälkeen, josta sen voi tarpeen vaatiessa siirtää myös viitemerkinnän loppuun. Jos linkittää koko internetviitteen, päivämäärä tulee automaattisesti viitteen loppuun.

1. ARTIKLOIHIN JAOTELTU TEKSTI

- päivystilassa voi valita EUR-Lex-haun, jossa viitteen voi hakea CELEX-numerolla, esim. *32012R0966* (avautuvassa ikkunassa näkyvät myös konsolidoinnit), ks. [IATE Handbook](#) 1.2.2 EUR-LEX DOCUMENTS
- jos haet perussopimuksista, kirjoita myös artikla, esim. *12016E004*, jolloin artiklamerkintä on osa linkkiä
- viitekenttään tulee linkin muodossa säädöksen tai ehdotuksen koko nimi, jota voi muokata alla olevien esimerkkien mukaan
- EUR-Lex-linkkeihin ei tarvitse lisätä päivämäärää

1.1 EU:n perussopimukset: sopimuksen nimi (lyhenne sulkeissa), artikla (kohta ja alakohta sulkeissa pisteellä erotettuna) ja linkitys EUR-Lexiin

1.2 Sekundäärilainsäädäntö: säädöksen tyyppi ja numero, avainsanat tai vakiintunut lyhytnimi sulkeissa, artikla (kohta ja alakohta sulkeissa pisteellä erotettuna) ja linkitys EUR-Lexiin. Jos nimen lyhentäminen avainsanojen avulla tuntuu hankalalta, voi käyttää koko nimeä, josta jätetään kuitenkin pois kaikki ylimääräinen, kuten säädöksen antaneet toimitelimet, päivämäärä, kumoamistiedot ja fraasi "ETAn kannalta merkityksellinen teksti". Keskeisimpiin säädöksiin voi viitata pelkällä vakiintuneella lyhytnimellä. Yleensä ilmoitetaan myös artikla, kohta tms. muodossa *2 art. (3.b)*. Muissa kuin säädösviitteissä yleiskielinen järjestys, esim. *kohta 3*.

1.3 Kansainväliset sopimukset: sopimuksen nimi tai mahdollinen lyhytnimi, artikla, sopimuksen numero, linkitys sopimustekstiin (jos mahdollista)

Esimerkkejä:

[sopimus Euroopan unionin toiminnasta \(SEUT\), 4 art. \(2.e\)](#)

[sopimus Euroopan unionista \(SEU\), 5 art. \(3\)](#)

[EU:n perussopimukseen liitetty pöytäkirja N:o 1 \(kansallisten parlamenttien asema EU:ssa\)](#), 10 art.

[julistus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklasta](#)

[vesipolitiikan puitedirektiivi](#), konsolidointi 20.11.2014, johdanto-osa (5)

[asetus \(EU\) N:o 1380/2013 \(yhteinen kalastuspolitiikka\)](#), konsolidointi 2018, 9 art.

[varainhoitoasetus](#), 2018, 90 art. (1)

[asetus \(EU, Euratom\) 2018/1046 unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä](#), 20 art.

[EU:n henkilöstösäännöt](#), 1 d art. (1)

[ehdotus päätökseksi \(pimeän työn torjunta\)](#), COM(2014) 221, 4 art. (1.a)

[Euroopan keskuspankin suuntaviivat EKP/2007/10 \(eurojärjestelmän rahapolitiikan välineet ja menettelyt\)](#), liite I (A.2.b)

[asetus \(EU\) N:o 1236/2010 Koillis-Atlantilla harjoitettavaan kalastukseen liittyvää tulevaa monenkeskistä yhteistyötä koskevan yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla alueella sovellettavasta valvontaa ja täytäntöönpanotoimia koskevasta suunnitelmasta](#), 3 art. (8)

[asetus \(EU\) N:o 1236/2010 \(kalastus Koillis-Atlantilla\)](#), konsolidointi 5.2.2016, 3 art. (8)

– pitkän muutossäädöksen muutettava kohta merkitään hakasulkeisiin

[asetus \(EY\) N:o 1875/2006 \(tullikoodeksin soveltamissääntöjen muuttaminen\)](#), 1 art. (3) [14 x art. (1)]

[Tukholman yleissopimus \(pysyvät orgaaniset yhdisteet\) \(3.4.2020\)](#), 3 art., sopimus 34/2004¹

[Schengenin yleissopimus](#), 101 art. (1), sopimus 23/2001 (3.4.2020)

– linkki Finlexiin

[Schengenin yleissopimus](#), 101 art. (1)

– linkki EUR-Lexiin CELEX-numerolla 42000A0922(02)

2. KOHTIIN JAOTELTU TEKSTI

2.1 Tuomiot: asian numero, jutun nimi (jos tiedossa), tuomion tai ratkaisuehdotuksen kohta, linkitys EUR-Lexiin ja mahdollinen julkaisuviite

[asia C-519/03](#), tuomion 47 kohta

[asia T-99/01](#), Mystery Drinks, tuomion 26 kohta, Kok. 2003, s. II-43

[asia C-441/03](#), komissio v. Alankomaat, ratkaisuehdotuksen 14 kohta

2.2 Toimielinten muut asiakirjat: toimielin ja asiakirjan tyyppi, otsikko tai avainsanat, asiakirjan numero tai muu julkaisutieto, kohta tai sivunumero ja linkitys (ks. linkityksestä IATE 2 -pikaopas ja [IATE Handbook](#) 11.2.1 EU DOCUMENTS)

[komission tiedonanto \(kemikaalien yhteisvaikutukset – kemialliset seokset\)](#), COM(2012) 252, kohta 2

– ennen 1.1.2012 annetut komission asiakirjat KOM(XXXX) XXX

[valkoinen kirja \(rikostuomiot\)](#), KOM(2005) 10, johdanto

[Euroopan parlamentin päätöslauselma 17.6.2010 \(Bosnia ja Hertsegovinan tilanne\)](#), 9 kohta

[Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 10/2004 \(tuen hallinnoinnin hajauttaminen\)](#), kohta 67

[EU:n neuvoston lehdistötiedote \(3105. istunto, 12.7.2011, talous- ja rahoitusasiat\), 12678/11 \(12.3.2020\)](#), s. 11²

¹ Kansainvälisten sopimusten allekirjoitus- ja voimaantulotiedot (esim. päivämäärä) merkitään LL-tason Huomautus-kenttään.

² Vaihtoehtoisesti päivämäärän voi lisätä viitteen loppuun: *EU:n neuvoston lehdistötiedote (3105. istunto, 12.7.2011, talous- ja rahoitusasiat), 12678/11, s. 11 (12.3.2020)*

[EU:n neuvoston asiak. 16817/10 \(siviilikriisinhallinnan yleistavoite 2010, loppuraportti\) \(12.3.2020\)](#), s. 26, alav. 31

[neuvoston päätelmät ilmastodiplomatiasta, EU:n neuvoston asiak. 5033/20](#), kohta 4 (3.4.2020)

– 1.12.2009 alkaen annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät:

[Eurooppa-neuvoston päätelmät \(24.–25.3.2011\), EUCO 10/1/11 REV 1](#), kohta 15

– ennen 1.12.2009 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät:

[Eurooppa-neuvosto \(22.–23.3.2005\), puheenjohtajan päätelmät, 7619/1/05 REV 1](#), kohta 7, s. 2

3. SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖ

3.1 **Lait:** lain aihe ja numero (tai numero ja sen jälkeen avainsanat suluissa, jos nimi on pitkä), pykälä ja tarvittaessa momentti ja kohta (huom. suomalaisen käytännön mukainen merkintätapa pisteillä + pykälämerkki), linkitys Finlexiin (jos mahdollista) ja sivullakäyntipäivämäärä (tulee automaattisesti) tai säädöksen nimi, numero, pykälä, linkitys Finlexiin ja pvm

[laki 492/2013 \(kosmeettiset valmisteet\) \(12.3.2020\)](#), 7.1 §

[ulkomaalaislaki 301/2004](#), 5 § (12.3.2020)

3.2 **Hallituksen esitykset:** "hallituksen esitys", numero, aihe/avainsanat suluissa, kohta, linkitys Finlexiin

[hallituksen esitys 122/2004 \(kuluttajansuojalain muuttaminen\) \(12.3.2020\)](#), yleisperustelut, kohta 2.1

3.3 **Viranomaisnormit:** normin tyyppi, numero, aihe/avainsanat, pykälä, linkitys Finlexiin

[maa- ja metsätalousministeriön asetus 778/01.04/2019 \(härkäpavun kylvösiemenen sertifiointi, väliaikainen poikkeus\) \(12.3.2020\)](#), 1 §

3.4 **Oikeuskäytäntö:** ratkaisun tyyppi, numero, aihe/avainsanat, linkitys Finlexiin

[korkeimman oikeuden ratkaisu 2004:19 \(vakuutussopimus\) \(15.7.2019\)](#)

4. KIRJA, LEHTI TAI ARTIKKELI

4.1 **Kirja:** tekijä (tai toimittaja), teoksen nimi kursiivilla tai tarvittaessa lainausmerkeissä, julkaisija, julkaisupaikka (=julkaisijan kotipaikka), vuosi, mahdollisuuksien ja julkaisijan suosituksen mukaan ISBN-numero (tai jatkuville julkaisuille ISSN-numero, jos ISBN-numeroa ei ole) ja sivunumero tai sana-artikkeli³

Encyclopaedia luridica Fennica I. Varallisuus- ja yritysoikeus, Suomalainen Lakimiesyhdistys, Helsinki, 1994, ISBN 951-855-136-7, s. 85

Joutsen M., *Lakikielen sanakirja englanti-suomi*, WSOY, Helsinki, 2000, ISBN 951-0-23933-X, s.v. *multinational*

Joutsamo K. et al., *Eurooppaoikeus*, Lakimiesliiton kustannus, Helsinki, 2000, ISBN 952-14-0181-8, s. 28

Ympäristösanasto (TSK 27), Tekniikan Sanastokeskus/Gummerus, Helsinki/Jyväskylä, 1998, ISBN 951-20-5288-1

4.2 **Artikkeli** (kirjasta, lehdestä tai muusta julkaisusta): artikkelin kirjoittajan nimi, artikkelin nimi ja teoksen (tai lehden) tiedot kohdan 4.1 mukaisesti

³ Sanakirjojen ja tietosanakirjojen kohdalla mainitaan sivunumeron sijasta sana-artikkeli (s.v. = sub voce).

Runsten K.-L., *EU:n komissio joutuu muuttamaan lfa-esityksiään*, in: Maaseudun tulevaisuus, 13.4.2005

Viljanen V.-P., *Perusoikeuksien rajoittaminen*, in: Hallberg P. (toim.), *Perusoikeudet*, WSOY, Helsinki, 1999, ISBN 951-670-006-3, s. 157

5. INTERNETAINEISTO ^{4 5}

Internetissä julkaistuja artikkeleita, sanastoja ja muita julkaisuja koskevat periaatteessa samat merkintäsäännöt kuin edellä kohdassa 4 (lähteenä kirja, lehti tai artikkeli) niin, että niihin lisätään linkitys. Ks. linkityksestä IATE 2 -pikaopas. Ks. [IATE Handbook](#) 11.2.4 WEB PAGES AND WEBSITES.

Kaikkia julkaisutietoja ei nettijulkaisuista ole saatavilla, mutta vähimmäisvaatimuksena on merkittävä tekijä ja teoksen nimi. Huomaa, että verkkojulkaisuilla on eri ISBN/ISSN-numerot kuin paperijulkaisuilla.

Internet-sivustojen tekijänoikeushuomautuksissa on usein hyödyllistä tietoa sivuston aineiston lainaamisesta. Linkki luodaan etusivulle tai suoraan lähdeasiakirjaan (syvälinkitys) tai hakusanaan. Syvälinkin edelle olisi mahdollisuuksien mukaan merkittävä polku etusivulta lähdeasiakirjaan (polussa ei tarvitse erikseen mainita kohtaa "Etusivu").

Esimerkkejä:

Eurooppa-neuvosto ja EU:n neuvosto > Poliitikat > [Nuorisotyöllisyys \(11.3.2020\)](#)

Kotimaisten kielten keskus, [Eksonyymit \(11.3.2020\)](#), s.v. *Itämeri*

EUROPA > Sanasto, s.v. [demokratiavaje \(11.3.2020\)](#)

[JUHO - Julkishallinnon ontologia \(11.3.2020\)](#), s.v. *väestörakenne*

Kauko K., Norring A., [Velkaantumista rajoittavat välineet](#), in: Suomen Pankki, Euro&Talous > Rahoitusvakaus (11.3.2020)⁶

[Kielitoimiston sanakirja \(11.3.2020\)](#), Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone Oy, s.v. *evakko*

Kielitoimiston sanakirja, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus ja Kielikone Oy, s.v. [euro \(3.3.2020\)](#)

Korkeakoulusanasto, [valtioneuvoston termipankki VALTER \(11.3.2020\)](#), Kielikone Oy ja Valtioneuvoston kanslia, s.v. *opintopiste*

[Pankki- ja rahoitussanasto \(11.3.2020\)](#), TSK, 15.12.2017⁷, s.v. *mobiliimaksu*

[Rahasummien merkintä \(3.3.2020\)](#), in: Kielikello, 2/2006

Tieteen termipankki > Taloustiede, s.v. [syriäytysvaikutus \(11.3.2020\)](#)

[Tietotekniikan termitalkoot \(11.3.2020\)](#), TSK, 27.6.2019⁸, s.v. *3D-tulostin*

Ulkoministeriö > Edustustot > Edustustot kansainvälisissä järjestöissä > [YK-edustusto, New York \(11.3.2020\)](#)

[Valtionhallinnon tietoturvasanasto \(11.3.2020\)](#), 8/2008, valtiovarainministeriö, Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmä, Helsinki, 2008, ISBN 978- 951-804-889-6

⁴ Internetosoite muuttuu linkiksi automaattisesti, kun tietue tallennetaan.

⁵ Jos tekijänä ei ole mainittu ketään henkilöä, merkitään laitoksen tai muun sivua ylläpitävän tahon nimi, paitsi jos se käy ilmi julkaisutiedoista.

⁶ Päivämäärän voi lisätä myös viitteen loppuun.

⁷ Ota päiväys tietueen lähteestä.

⁸ Ota päiväys tietueen lähteestä.

- 5.1 Artikkeli:**
Räikkönen A., [Voiko sijoittaja hävitä enemmän kuin kaiken? \(11.3.2020\)](#), in: Talouselämä, 26.9.2016
- 5.2 Google Books:** linkitetään etusivulle eikä varsinaiseen julkaisuun
Tien C., [Granular Filtration of Aerosols and Hydrosol \(11.3.2020\)](#), Butterworth-Heinemann, 2013, julkaisun esikatseluversio, s. 3
- 5.3 Blogit:**
Riikonen P., [Miten päivämääräraja toimii \(11.3.2020\)](#), in: Tiede > Blogit > Tieteen tykkääjä, 30.12.2013
- 6. ASIAANTUNTIJA EU:N TOIMIELIMESSÄ, MINISTERIÖSSÄ, VIRASTOSSA TMS.**
(myös käännöksiin tulleet kielikorjaukset ja kommentit)
- Merkitse elimen/viraston/ministeriön nimi, sen osasto tai yksikkö, www-osoite (yksikön sivustolle, jos sellainen on, ja mieluiten yhteystiedot sisältävälle sivulle)
Ympäristöministeriö > Ministeriö > Organisaatio > [Hallinto ja kansainväliset asiat \(11.3.2020\)](#)
- TL-tason Huomautus-kenttään maininta *asiantuntijalähde*, sulkuihin elimen/viraston/ministeriön lyhenne tai lyhytnimi ja päivämäärä, jona tieto on saatu, sekä Luotettavuus ***
asiantuntijalähde (UM,11.11.2014)
- EU:n toimielimet merkitään kirjoitussääntöjen mukaisilla lyhenteillä (suomenkielinen selvennys suluissa)
Council-FI (EU:n neuvoston suomen kielen yksikkö) (23.1.2015)
COM-FI (Euroopan komission käännöstoimen pääosasto) (11.11.2015)
CdT-FI (Euroopan unionin elinten käänöskeskus) (11.11.2015)
ECA-FI (Euroopan tilintarkastustuomioistuimen käännösosaston suomen yksikkö) (11.11.2015)
ECB-FI (Euroopan keskuspankin kielipalvelut) (11.11.2015)
EP-FI (Euroopan parlamentin käännösosasto) (11.11.2015)
- Jos termi perustuu viranomaisilta saatuihin kommentteihin, mainitse asia suluissa lähdetiedon perässä seuraavan mallin mukaan:
Työ- ja elinkeinoministeriö > Ministeriö > Johto ja organisaatio > Osastot ja yksiköt > [Ministeriön yksiköt ja osastot \(11.3.2020\)](#) (kommentit 14.9.2004 asiakirjaan 10999/04)
- Henkilönnimiä ei merkitä viitekenttiin.** Jos asiantuntijan nimi halutaan poikkeuksellisesti mainita, siihen on tekijänoikeussyistä saatava kyseisen henkilön **kirjallinen** lupa. Ks. [IATE Handbook](#) 31. ANNEX IV: PROCESSING OF PERSONAL DATA.
- 7. EI LÄHDETIETOA TAI MUOKATTU TIETO**
- 7.1** Jos termillä ei ole mitään varsinaista lähdetietoa, viitekenttään merkitään esim.
Council-FI (EU:n neuvoston suomen kielen yksikkö) (11.11.2015)
- 7.2** Jos määritelmä on suomennettu tai muuten laadittu omin sanoin jonkin luotettavan lähteen perusteella, lisätään oman toimielimen jälkeen *lähteenä*: + käytetyt lähteet
Council-FI (EU:n neuvoston suomen kielen yksikkö) (30.4.2018) lähteenä: Hanhinen T., [Työelämäosaaminen – Kvalifikaatioiden luokitusjärjestelmän konstruointi \(11.3.2020\)](#), akateeminen väitöskirja, Tampereen yliopisto, kasvatustieteiden laitos, 2010, kohta 3.3.2.
- 7.3** Jos määritelmä on suomennettu suoraan englannin määritelmästä, joka perustuu internetissä olevaan aineistoon ja jonka termikoordinaatio/terminologi on muotoillut omin sanoin:
COM-Terminology Coordination, based on: National Pesticide Information Center (NPIC). [Where to Start with Pest Control](#) [7.8.2018]
- COM-FI (Euroopan komission käännöstoimen pääosasto) lähteenä: National Pesticide Information Center (NPIC), [Where to Start with Pest Control \(8.8.2018\)](#)

7.4 Jos määritelmä on suomennettu suoraan englannin määritelmästä, jonka tilaajapäösasto on muotoillut:

European Commission, DG XXXX. Correspondence dated DD/MM/YYYY [=date in the TRADESK Note]

COM-FI (Euroopan komission käännöstoimen pääosasto) lähteenä: Euroopan komissio, PO XXXX, kirjeenvaihto DD.MM.YYYY

7.5 Jos määritelmä on suomennettu suoraan englannin määritelmästä, joka perustuu tilaajapäösaston antamaan selitykseen ja jonka termikoordinaatio/terminologi on muotoillut omin sanoin:

COM-XX, based on: European Commission, DG XXXX. Correspondence dated DD/MM/YYYY [=date in the TRADESK Note]

COM-FI (Euroopan komission käännöstoimen pääosasto) lähteenä: Euroopan komissio, PO XXXX, kirjeenvaihto DD.MM.YYYY

8. TERMIEHDOTUKSET

8.1 **Yksikön sisäinen ehdotus**: jos termi on kääntäjän tai terminologin ehdotus, merkitse

- Termin viite -kenttään ao. yksikkö ja päiväys, esim. Council-FI (EU:n neuvoston suomen kielen yksikkö) (23.1.2015) ja
- TL-tason kohdassa *Arvomäärite*: valitse valikosta *ehdotus*
- Luotettavuus **

8.2 **Ulkopuolisen asiantuntijan ehdotus**: jos termi on yksikön ulkopuolisen asiantuntijan ehdotus, merkitse

- Termin viite -kenttään asianmukainen lähdeviite kohdan 6 mallin mukaan
- TL-tason kohdassa *Arvomäärite*: valitse valikosta *ehdotus*
- TL-tason Huomautus-kenttään maininta *asiantuntijan ehdotus*, sulkuihin elimen/viraston/ministeriön lyhenne tai lyhytnimi ja päivämäärä, jona tieto on saatu
- Luotettavuus **

asiantuntijan ehdotus (OKM, 23.1.2015)

9. TOIMIELINTEN YHTEISESTI SOPIMAT TERMIT

Jos termistä on sovittu toimielinten välisessä suomen kielen kokouksessa (SuKi-ryhmä), merkitse viitteeksi kyseinen kokous ja sen päivämäärä seuraavasti:

EU:n toimielinten välinen suomen kielen kokous (29.1.2013)